

LEDA

LEKSIKOGRAFER
I DANMARK

LEDA-Nyt nr. 57 – April 2014

ISSN 1603-7006

Redigeret af Sussi Olsen, Anita Ågerup Jervelund og Merete Korvenius Jørgensen

Meddelelser fra bestyrelsen	s. 2
Indkaldelse til medlemsmøde	s. 3
Indkaldelse til den årlige generalforsamling	s. 4
Ordbog over det norrøne prosasprog	s. 6
Kend din leksikograf	s. 24
Nye ordbøger	s. 28
Annoncering af konferencer:	
Leksikografi i Norden	s. 30
LREC 2014	s. 31
TKE 2014	s. 31
ICHLL7	s. 32
EURALEX 2014	s. 32
Heritage Lexicography	s. 33

Medlemsmøde

Fra lydfil til ordbogsartikel i Ordbog over Dansk Talesprog (ODT)

v. *Martin H. Hansen & Carsten Hansen*
Opponent: Liisa Theilgaard

Onsdag d. 30. april 2014 kl. 15.00

Gyldendal
Klareboderne 3, 1001 København K

Alle er velkomne
Der serveres kaffe/te i pausen

Meddelelser fra bestyrelsen

Der indkaldes til generalforsamling onsdag den 30. april 2014 kl. 17.15 i
Trykkeriet, Gyldendal
Klareboderne 3, 1001 Kbh. K
Se dagsorden mv. på side 4.

Imellem hvert nyhedsbrev lægges nyheder på vores hjemmeside: <http://leksikografer.dk>.

LEDA-Nyt udgives af Foreningen af Leksikografer i Danmark (LEDA) og udkommer to gange om året.
LEDA-Nyt udsendes fast til LEDAs medlemmer, og ældre numre af tidsskriftet kan desuden downloades fra LEDAs hjemmeside (www.leksikografer.dk).

Bidrag til næste nyhedsbrev sendes til formanden inden 1. oktober 2014.

Dette nummer er redigeret af Sussi Olsen, Anita Ågerup Jervelund samt Merete Korvenius Jørgensen

LEDA er en forening der fungerer som forum for praktisk og videnskabeligt ordbogsarbejde og ledes af en bestyrelse, som frem til næste generalforsamling består af:

Sussi Olsen (KU, Center for Sprogteknologi), formand, saolsen@hum.ku.dk

Merete K. Jørgensen (DSL), næstformand, mkj@dsl.sk

Anita Ågerup Jervelund (Dansk Sprognævn), kasserer, aagerup@dsn.dk

Lena Wienecke Andersen (KU, Nordisk Forskningsinstitut), wienecke@hum.ku.dk

Jacqueline Levin (Ordbogen A/S), jrl@ordbogen.com

Lotte Follin (Gyldendal), lotte_follin@gyldendal.dk

Thomas Troelsgård (DSL), tt@dsl.dk

Kontingent for medlemskab af Foreningen af Leksikografer i Danmark (LEDA) 125,- DKK (kan indbetales via netbank: reg.nr. 1551, kontonr. 1391968).

Kontingent for medlemskab af Nordisk Forening for Leksikografi (NFL) 190,- DKK (200,- NOK)

Henvendelse vedrørende indmeldelse og adresseændring sker til foreningens kasserer. Øvrige henvendelser rettes til formanden.

Medlemsmøde

Fra lydfil til ordbogsartikel i Ordbog over Dansk Talesprog (ODT)

v. Martin H. Hansen & Carsten Hansen

Opponent: Liisa Theilgaard

ODT er baseret på et korpus bestående af 1600 taletimer med primært sociolingvistiske interviews der i udskrevet form tæller næsten 7 mio. tokens. Ved foredraget vil vi præsentere 2-3 eksemplariske artikler i kategorien interjektioner der demonstrerer arbejdsgangen og de metodiske udfordringer redaktørerne skal håndtere. Fokuspunkterne vil være krydsfeltet mellem konventionaliserede og ikke-konventionaliserede udtryk, funktions-/betydningsopdeling samt lydclip og udvælgelseskriterier.

Præsentationen vil bygge på ordbogens nye hjemmeside, der netferniseres ved denne lejlighed.

Liisa Theilgaard vil agere opponent og stille opklarende og kritiske spørgsmål undervejs.

Onsdag d. 30. april 2014 kl. 15.00

Trykkeriet, Gyldendal

Klareboderne 3

Indgang gennem reception indtil kl. 16

Alle er velkomne

Der serveres kaffe/te i pausen

Indkaldelse til generalforsamling

Onsdag den 30. april 2014 kl. 17.15

Trykkeriet, Gyldendal

Klareboderne 3, 1001 Kbh. K

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent og referent
2. Formanden aflægger beretning
3. Kassereren fremlægger det reviderede regnskab
4. Fastsættelse af kontingent
Bestyrelsen foreslår at kontingentet fastholdes på 125 kr. årligt.
5. Valg af formand
På valg er Sussi Olsen (indvalgt 2010).
6. Valg af to bestyrelsesmedlemmer og en suppleant
På valg er Merete K. Jørgensen (indvalgt 2012), Lena Wienecke Andersen (indvalgt 2010) samt Lotte Follin (indvalgt 2012).
7. Valg af revisor og revisorsuppleant
På valg er Christian Becker-Christensen og Pernille Neergaard-Dibbern.
8. Forslag
9. Diskussion af LEDAs rolle som facilitator for indvandrerordbøger
10. Diskussion af undervisning i leksikografi i Danmark og LEDAs mulige rolle heri
11. Eventuelt

Vedr. pkt. 5:

Sussi Olsen modtager genvalg.

Vedr. pkt. 6:

Merete K. Jørgensen og Lena Wienecke Andersen modtager begge genvalg. Lotte Follin modtager ligeledes genvalg.

Vedr. pkt. 7:

Christian Becker-Christensen og Pernille Neergaard-Dibbern modtager genvalg som hhv. revisor og revisorsuppleant.

Andre kandidater er naturligvis velkomne til at melde sig til formanden, Sussi Olsen (saolsen@hum.ku.dk), eller på mødet.

Vedr. pkt. 8:

Der er ikke indkommet nogen forslag.

Vedr. pkt. 9

Punktet er foranlediget af Henrik Holmboes foredrag ved jubilæet om LEDAs ansvar og rolle ved udarbejdelsen af indvandrerordbøger. Bestyrelsen mente at det var et vigtigt emne som burde drøftes nærmere og ikke kun i bestyrelsesregi. Hvem har ansvaret for indvandrerordbøger? Kan vi som forening yde en indsats?

Vedr. pkt. 10

Kan/bør LEDAs medlemmer spille en (større) rolle i leksikografi-undervisningen i dagens Danmark? Kan vi fx udarbejde en slags katalog over undervisningsemner og –forløb der bygger på LEDA-medlemmernes kompetencer, og som kunne sendes til relevante institutter og institutioner?

Der vil blive serveret et glas og en snack, og efterfølgende vil der være mulighed for at gå ud at spise (for egen regning). Da jubilæet takket være vores gavmilde sponsorer gav overskud, byder foreningen på et glas vin/øl til maden.

Ordbog over det norrøne prosasprog 2004-2014

— fra trykt udgave til netversion

Simonetta Battista
Ellert Thor Johannsson

Ordbog over det norrøne prosasprog / *A Dictionary of Old Norse Prose* (ONP) er et ordbogsprojekt under Nordisk Forskningsinstitut ved Københavns Universitet støttet af den danske stat gennem finansiering til Den Arnamagnæanske Kommission. Kommissionen har siden 1772 forvaltet de forskningsmidler som blev oprettet af arven efter professor ved Københavns Universitet Árni Magnússon (1663-1730), der indsamlede håndskrifter til den samling der bærer hans navn. Kernen i ONP er en samling citater fra alle genrer af oldnordisk litteratur, og den er vokset gennem mange årtiers arbejde med excerpering af oldnordiske tekster. Den oprindeligt planlagte, trykte publikation af en 13-binds ordbog og et registerbind begyndte i 1989 men blev indstillet i 2004, efter at registrene og de tre første bind var blevet publiceret. Det blev besluttet at ændre formatet til en digital publikation frit tilgængelig på nettet. De seneste ti år er den redaktionelle tilgang og procedure blevet ændret i takt med de muligheder som det nye medium og teknologi byder på. Resultatet er et nyt dynamisk leksikografisk værktøj, som er under løbende udvikling. I denne artikel giver vi et overblik over projektet, dets baggrund og historie gennem mange årtier og overgangen fra trykt udgave til elektronisk form.

1. ONP: en ny ordbog

ONP blev igangsat i 1939 da man planlagde en ny ordbog over det norrøne middelaldersprog, dvs. oldislandsk og gammelnorsk. ONP skulle på det tidspunkt omfatte “nyt materiale”, dvs. de tekster der var blevet udgivet eller genudgivet efter afslutningen af to store ordbøger fra anden halvdel af 1800-tallet, henholdsvis *Ordbog over det gamle norske sprog* redigeret af Johan Fritzner (1886, 1891, 1896) og *An Icelandic-English Dictionary* af Richard Cleasby og Guðbrandur Vigfússon (1874). Ordbogens fokus skulle være på prosasproget, idet det poetiske sprog kort inden var blevet behandlet af Finnur Jónsson i *Lexicon poeticum* (1931). Et ordbogsværk af denne art passede godt ind i den danske leksikografiske tradition, og man forventede at det også ville styrke København som et vigtigt forskningscenter for den nordiske kulturarv, af hvilken håndskriftsamlingen på Det Kongelige Bibliotek og ved Københavns Universitet var en væsentlig del.

I et hæfte udgivet i 1964 i anledning af ordbogens 25-års jubilæum ser daværende hovedredaktør Ole Widding tilbage på kommissionens instruks omkring ordbogen: “den meget kortfattede instruks fra kommissionen ... gik ud på, at de kommende medarbejdere skulle excerperere supplerende ordstof til Fritzners allerede dengang udsolgte ordbog med særlig hensynstagen til ældste forekomst af såvel sproglige som syntaktiske fænomener og til kulturhistorisk interessant ordforråd” (Widding & al. 1964: 5). I de tidlige år var de menneskelige ressourcer til rådighed for projektet, der dengang hed Den Arnamagnæanske Kom-

missions Ordbog, meget begrænsede. Den udpegede hovedredaktør, Stefán Einarsson, sad i Baltimore og kunne ikke komme til København pga. krigen. Ved Københavns Universitet viede medredaktørerne Jakob Benediktsson (indtil 1946) og Ole Widding en del af deres tid til læsning eller genlæsning af de relevante tekster.

I begyndelsen blev instruksen taget bogstaveligt, dvs. man indstregede og udskrev kun de eksempler der ikke fandtes i Fritzners ordbog. Men redaktørerne indså hurtigt at det ville være både tidsbesparende og praktisk at udskrive alle relevante citater. Det viste sig også umuligt at lave en suppleringsordbog til Fritzner af to vigtige grunde: Ortografien i Fritzners ordbog var normaliseret, mens den nye ordbog skulle følge ortografien fra den udgave de relevante citater var taget fra; Fritzners eksempler var desuden baseret på udgaver der for nogles vedkommende var blevet forældede efter tilkomsten af nyere og mere videnskabelige tekstudgivelser.

1.1. Ny excerpiering

Det blev derfor besluttet at fremstille et helt nyt værk, og i slutningen af 50'erne blev de første fuldtidsredaktørstillinger oprettet, med Ole Widding som hovedredaktør indtil 1977. Med grundlæggelsen af Det Arnamagnæanske Institut i 1957 fik ordbogen egne lokaler under samme tag som instituttet, og de har fulgtes ad siden.

I de første ca. 40 år var projektets lille stab hovedsagelig beskæftiget med at excerpere tekster med henblik på at dokumentere og udvide ordforrådet ved hjælp af de nye kritiske udgaver og værker. Også det kritiske variantapparat blev inddraget ligesom excerpiering fra håndskrifter. Desuden begyndte man på en mere systematisk måde at søge latinske kilder til de mange norrøne værker i oversættelse.

Perioden som ordbogen dækker, begynder ved de tidligst bevarede håndskrifter (mest fragmenter), der stammer fra ca. 1150. Perioden strækker sig for Islands vedkommende indtil 1540, året for udgivelsen af den første trykte bog, mens den øvre grænse for det norske sprogområde går ved ca. 1370. Efter denne periode er de sproglige ændringer i Norge af en sådan art at man ikke længere kan tale om et fælles sprog for Island og Norge. I visse tilfælde kan man bruge yngre citater (til ca. 1400), hvis de tjener til at belyse et udtryk eller en betydning som allerede er dokumenteret i de ældste tekster.

Korpusset viser at den mest kendte genre, Islændingesagaerne, i virkeligheden kun udgør 15-20 % af ordforrådet, som består af ca. 65.000 lemmaer. Det resterende ordbogsmateriale kommer fra andre genrer:

- Kongesagaer (f.eks. *Heimskringla*), om de norske konger
- Oldtidssagaer, dvs. heltesagn fra den oldgermanske fortid
- Samtidssagaer (f.eks. *Sturlunga saga* og sagaer om biskopper)
- Riddersagaer, dvs. høviske tekster oversat fra fransk

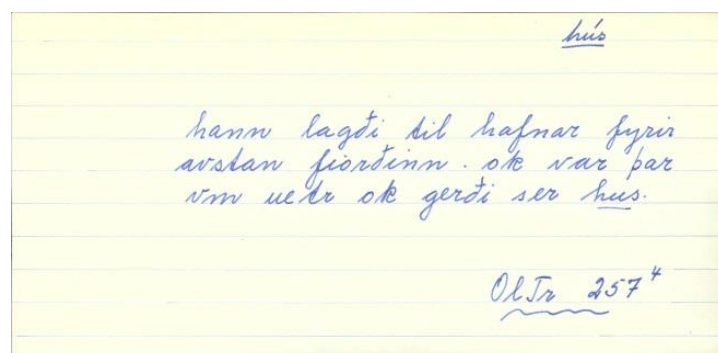
- Helgensagaer som er baseret på latinske hagiografiske tekster og legendelitteratur oversat fra mellemtyisk og oldengelsk
- *Snorra Edda*
- Historisk litteratur, bl.a. originale værker inspireret af den internationale litteratur
- Encyklopædisk litteratur og andre tekster med videnskabeligt indhold
- Religiøs litteratur (f.eks. de islandske og norske homiliebøger)
- Juridisk litteratur og lovtekster
- Diplomer (dvs. breve og officielle dokumenter som belyser mange aspekter af dagliglivet i middelalderen og det relaterede ordforråd)

Fra de prosatekster der var inkluderet i det overnævnte korpus, blev der excerperet selektive eksempler, som skulle belyse ordbetydningen for hvert lemma og de forskellige betydningsnuancer af samme ord. Særlig vægt blev lagt på den ældste forekomst af et bestemt lemma eller eksempler som regnes for relevante fra et sprogligt, syntaktisk eller kulturelt synspunkt. Nogle af de ældste tekster blev dog excerperet efter thesaurus-princippet, takket været særlige bevillinger under krigsårene. Det drejer sig om dele af værker som repræsenterer forskellige genrer taget fra særligt betydningsfulde håndskrifter: *Snorra Edda* (GKS 2367 4°), et fragment af *Egils saga Skallagrímssonar* (AM 162 A 0 fol), *Íslendingabók* (AM 113 fol), *Heiðarvíga saga* og *Óláfs saga Tryggvasonar* (Holm perg 18 4°).

1.2 Seddelsamling

Arbejdsmetoden var den at hver tekst blev læst af to redaktører som markerede de ønskede citater. Disse blev derefter udskrevet af assistenter på sedler. Det materiale der indsamledes på denne måde, omfatter omkring 3/4 million håndskrevne sedler som hver viser opslagsordet, en meningsfuld sætning, hvori citatordet er kontekstualiseret, og en signatur der angiver hvor citatet stammer fra (nedenfor et eksempel fra *Óláfs saga Tryggvasonar* under lemmaet *hús* 'hus'):

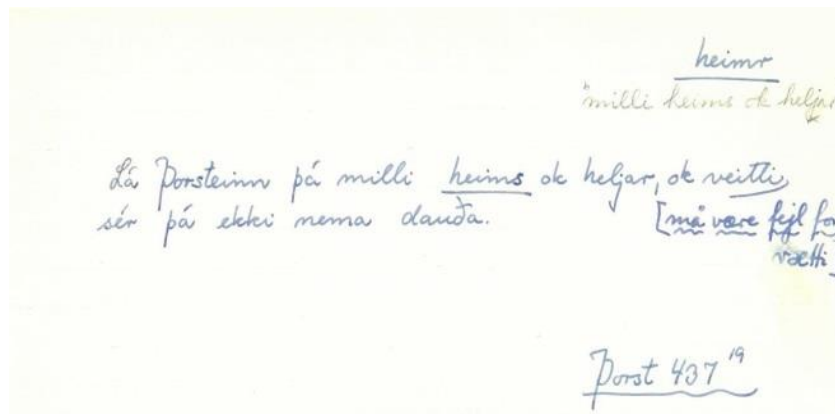
(1)

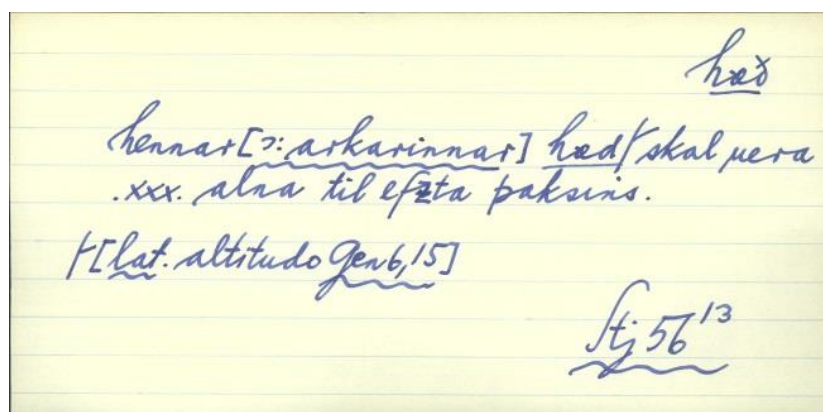
Mange sedler indeholder supplerende oplysninger, f.eks. varianter fra udgavens kritiske

apparat eller fra andre håndskrifter, udenlandske paralleller (hovedsagelig latinske, men også franske, tyske, engelske eller danske), redaktionelle noter (f. eks. frasen (*liggja*) *milli/millum heims ok heljar* = '(svæve) mellem liv og død' på figur (2)) eller den såkaldte norrøne hjælp (som på figur (3)) forklarer at pron. *hennar* refererer til en tidligere nævnt *arkarinnar* 'arken')

(2)

(3)

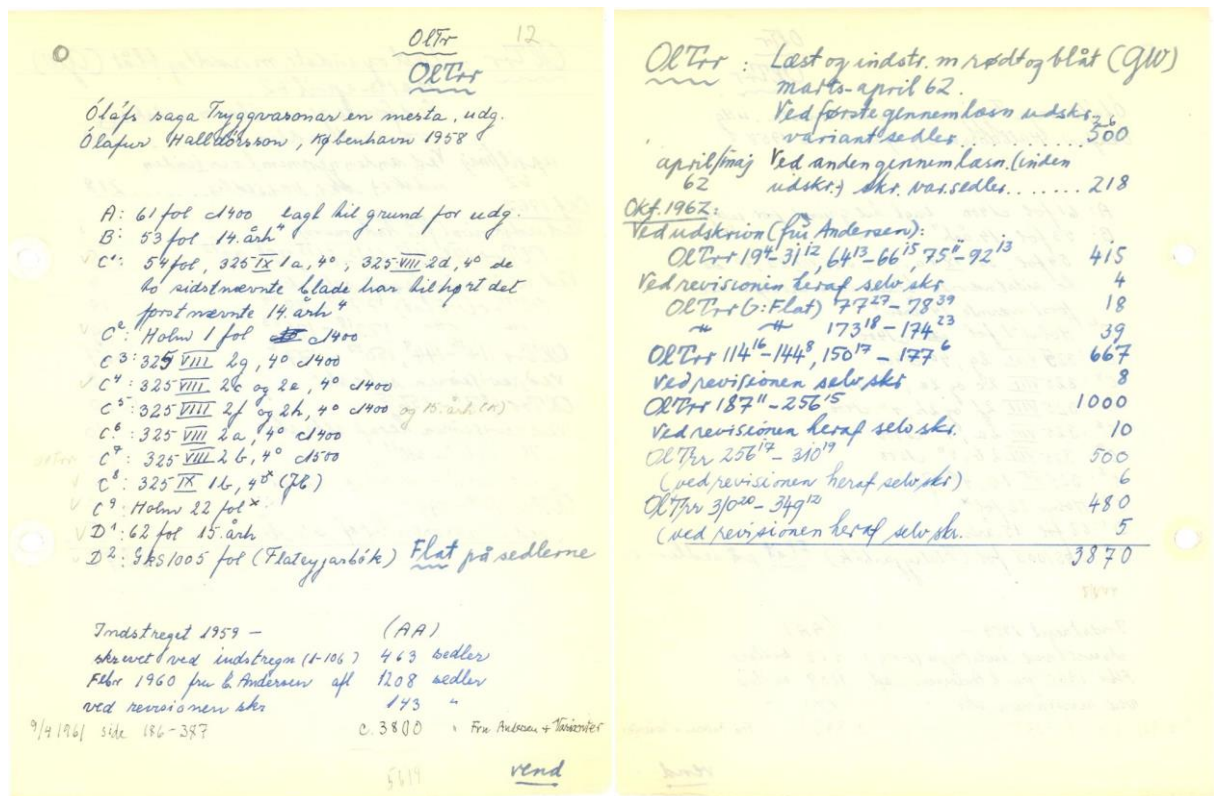

Sammenlignet med tidligere ordbogsværker har udvidelsen af korpusset og en mere detaljeret excerpering af teksterne produceret en forhøjelse af ordforrådet på 40 % (nu ca. 65.000 lemmaer), ud over at belyse mange nye betydninger af lemmaer der allerede var registreret. På denne måde afspejler ordbogen de fremskridt som forskningen har gjort på området, udover at give et overblik over sproget i dets helhed.

1.3 Den Blå Bog

De detaljer som dukkede op under arbejdet med de forskellige tekster, blev indført i en slags håndbog for excerpering – den såkaldte Blå Bog. Her registrerede man anvendte udgaver og de relaterede håndskrifter, hvornår excerperingen var foretaget og af hvem, navn på udskrivere og antallet af ordbogssedler for hvert værk:

(4)

Den Blå Bog dannede senere grundlaget for Registerbindet, der udkom i 1989.

1.4 Overgang til elektronisk form

I 80'erne begyndte man at samle ordbogens mange optegnelser i en database, og disse udgør grundlaget for det redaktionelle arbejde. Ordbogens arkiv er blevet til igennem flere årtier, hvor tekster der tidligere kun fandtes i håndskrifterne, er blevet udgivet, og nyere og mere videnskabelige kritiske udgaver har gjort de tidligere anvendte udgaver forældet. Mange citater i deres database-form er derfor blevet opdateret i forhold til de håndskrevne sedler som de repræsenterer. For at sikre at alle de relevante eksempler på hvert ord var repræsenteret og for at rette op på den oprindelige plan om en suppleringsordbog til Fritzners ordbog, blev der på et tidspunkt indført en præredaktionel fase, den såkaldte suppling, hvor ONPs seddelmateriale sammenlignes med de henvisninger der findes i andre publicerede glossarer, primært Fritzners ordbog. Dette gælder især for meget almindelige ord, for hvilke kun de mest repræsentative eksempler er blevet valgt. For eksempel omfattede verbet *bera* 'bære' ca. 2.400 citatsedler i arkivet, men efter suppling var det vokset med ca. 700 citater. I det trykte bind blev der anvendt ca. en tredjedel (ONP3: 165-225).

1.5 Trykt udgave 1989-2004

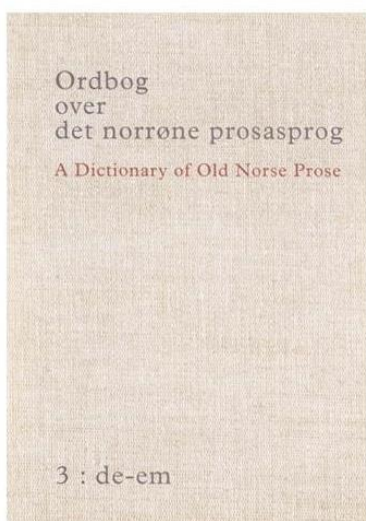
Udgivelsen af ONP påbegyndte i 1989. Det første der udkom, var et registerbind der byggede på den Blå Bog. Med registerbindet kan man få overblik over alle signaturer og henvisninger til udgaver og håndskrifter for de værker ordbogen refererer til. Andre relevante kilder, f.eks. latinske paralleltekster, er også registreret. Registerbindet indeholder desuden en detaljeret bibliografi over udgaver og andre kilder som ordbogen bruger. Det fungerer også som et selvstændigt opslagsværk som viser hvilke håndskrifter der er brugt i de pågældende udgaver af norrøne tekster. Figur (5) fra registerbindet (ONP: Registre 382-383) viser signaturer fra *Rómverja saga* (Romernes saga): I venstre spalte ses ordbogens signaturer, i midterste spalte de udgaver signaturen henviser til, og i højre spalte de håndskrifter de bygger på. Nederst anføres øvrige håndskrifter (ms.) og latinske paralleltekster.

(5)

Rómv	Rómverja saga	
<i>Rómv</i> ¹	<i>Meissner 1910</i> 4-131	<i>AM 595 a-b 4°</i> 1r-29v, 31r-38v (c1325-1350) (cf. <i>RómvUpph</i> ^{1,2})
<i>Rómv</i> ²	<i>Konráð Gíslason 1860</i> 108-252	<i>AM 226 fol</i> 110ra-129ra (c1350-1360)
<i>RómvUpph</i> ¹	ed. cit., 381-385 ⁷	<i>AM 595 a-b 4°</i> 29v-30r (c1350-1400) (cf. <i>Rómv</i> ¹ , <i>RómvUpph</i> ²)
<i>RómvUpph</i> ²	ed. cit., 385 ¹⁰ -386	<i>AM 595 a-b 4°</i> 30v (c1350-1400) (cf. <i>Rómv</i> ¹ , <i>RómvUpph</i> ¹)
<i>Rómv AM 225 fol</i>	ms.	<i>AM 225 fol</i> 74ra ⁴⁷ -88va ²⁹ (c1400)
<i>Rómv AM 598 III α 4°</i>	ms.	<i>AM 598 III α 4°</i> 1r-1v □ (c1550)
<i>Rómv AM 598 III β 4°</i>	ms.	<i>AM 598 III β 4°</i> 1r-1v □ (c1400)
<i>Rómv AM 598 III γ 4°</i>	ms.	<i>AM 598 III γ 4°</i> 1r-1v □ (c1400-1500)
<i>Rómv AM 764 4°</i>	ms.	<i>AM 764 4°</i> 13r-14r ²⁷ (c1360-1380)
<i>Rómv Holm perg 24 4°</i>	ms.	<i>Holm perg 24 4°</i> 22v-28v (c1520-1560)
lat... <i>LucBell</i>	<i>Housman 1926</i>	
lat... <i>SallustC</i>	<i>Gertz & Drachmann 1896</i>	
lat... <i>SallustJ</i>	<i>Ahlberg 1915</i>	
lat... <i>MartOppChron</i>	<i>Weiland 1872</i> 399-400, 402	

Seks år senere, i 1995, udkom det første egentlige ordbogsbind, *ONP1: a-bam*, med ordbogsartikler i alfabetisk rækkefølge. Arbejdet fortsatte med to yderligere bind: *ONP2: ban-da* i 2000 og *ONP3: de-em* i 2004. Samtidig med udgivelsen af de trykte ordbogsbind udkom de såkaldte nøglehæfter, som indeholdt rettelser og opdateringer af registerbindet og vejledning til brug af ordbogen. Det sidste nøglehæfte udkom i 2004 sammen med tredje bind af ordbogen.

(6)

Trykt udgave:

1989: Registerbind

1995: ONP 1: **a-bam** + Nøglehæfte

2001: ONP 2: **ban-da** + Nøglehæfte

2004: ONP 3: **de-em** + Nøglehæfte

1.6. Artikelstruktur i trykt udgave

Et aspekt som er blevet fremhævet i alle anmeldelser af ordbogen, er omfanget og mangfoldigheden af eksemplerne. Sammenlignet med de eksisterende ordbøger indeholder ONP, foruden et større antal lemmaer, langt større referencemateriale.

Den trykte ordbog viser to typer af lemmaer. På fig. (7) vises et afsnit af sider 261 og 262 fra ONP3:

(7)

dritr	261	262	drjúgmáltr
dritr <i>sb. m. (poet.)</i> Gloss.: <i>EJ</i> -i-; <i>CIV</i> (drit); <i>Bin</i> -dritr; <i>LP</i> -i-; <i>Fr4</i> -dritr; <i>NO</i> -i-; <i>ÁBIM</i> (drita); (<i>Bl</i>) dritroði <i>sb. m. (poet.)</i> Gloss.: <i>CIVAdd</i> -ó-; <i>LP</i> ; <i>AJ</i> -ttr-; <i>NO</i> drit-skegg <i>sb. n.</i> [÷; -] □ (<i>derog.</i>) “møgskæg” // (<i>derog.</i>) “muck-beard”: þa mælti Merlín til spamanna konungs. Segid nv <u>dritskeggin</u> huat er unndir vattinnv • <i>Bret AM</i> 573 4 ^o 44v ²⁵ (~ <i>lat.</i> mendaces adutores <i>HRB</i> 383 ²) *dritskeggingr <i>sb. m.</i> (<i>Fr</i> “ <i>Bret.</i> 27 (12 v. l. 6)” ⇒ dritskeggingar Jón Sigurðsson 1849 [<i>ANOH</i> 1849] 12 ⁹ , <i>var.</i> <i>app.</i> ; <i>cf.</i> dritskeggin <i>Bret AM</i> 573 4 ^o 44v ²⁵) Gloss.: <i>Fr</i> ; <i>NO</i> drit-skítr <i>sb. m. (el. drit-skítr adj.)</i> □ (<i>cogn.</i>) en hann sennði apttur Andres ¹ dritskit [<i>var.</i> dritlið <i>BoglEirsp</i> 454 ²⁶] • <i>Bogl81</i> 276 ⁶ (<i>cf.</i> Andres dritth 278 ¹⁷) dritskitr <i>adj.</i> → dritskitr <i>sb. m.</i>		<i>self-confident/self-important air, disdainfully, with a superior manner: allra síðarst drattar einn blámaðr mjök drjúgliga</i> svá sem stjórnari ferðarinnar <i>KlmBx</i> 553 ²⁷ ; Þeir riða <u>drjúgliga</u> fram um hinar þrjár fyrstu fylkingar, kveðja engan <i>KlmBx</i> 226 ¹⁹ láta <u>drjúgliga</u> 6 <i>optræde selvsikkert/overlegent</i> // <i>behave self-confidently/</i> <i>self-importantly: Drjúgliga</i> [<i>var. digrliga AM</i> 62 fol “D ¹ ”] lætr landi en ÞorvTÓT 94 ¹¹ ; Gunnarr reið við enn tólpta 9 mann í Kirkjubæ ok kallaði út Otkel ... Skamkell ... mælti: Ek skal út ganga með þér ... Þykki mér þat ráð, at þú látir drjúgliga (<i>ms. drygliga</i>) • <i>NjR1908</i> 111 ²⁴ → <i>ms.</i> 12 26v ¹⁶ (<i>cf.</i> Þeim þótti undir því mest ... at þú hefðir látit sem drjúgligast, en ek gerða þik sem mestan mann af öllu 114 ²⁰⁻²²) 15 Gloss.: <i>EJ</i> (drjúgligr); <i>CIV</i> ; <i>Fr</i> drjúgliga, drýgliga; <i>NO</i> drjúgliga, drýgliga drjúg-ligr, drýg-ligr <i>adj.</i> [<i>compar.</i> -ri, <i>superl.</i> -ast-/st-] □ 18 1) [til e-s] tilstrækkelig, betydelig, effektiv // sufficient, substantial, effective: Syn þec i orrosto diarvan oc ufælinn	

I fed skrifttype: egentlige ordbogsartikler.

I normal skrifttype: Ord der er opført uden definition, eventuelt med henvisning til andre ordbøger. Det kan dreje sig om poetiske ord (dvs. ord der kun forekommer i poesi som *dritr* og *dritroði* på fig. (7)), udenlandske ord som ikke er morfologisk integreret i oldnordisk (i modsætning til låneord), eller de såkaldte "spøgelser" (f. eks. *dritskeggingr* på fig. (7)), dvs. ord der findes i andre ordbøger, men som stammer fra en forældet kritisk udgave, og i en nyere udgave eller ved en sammenligning med oprindelseshåndskriftet viser sig at være en fejltolkning. Disse lemmaer er opført med en stjerne og den nye tolkning.

Strukturen af en standardartikel i den trykte version består af:

- Lemma el. opslagsord
- Morfologi, dvs. information om belagte bøjningsformer
- Evt. syntaks, sammenhæng mellem sætningsled
- Betydninger + citater
- Liste over komposita hvor lemmaet udgør det sidste element
- Henvisninger til andre ordbøger og leksika
- Henvisninger til relaterede videnskabelige artikler

I hver definition skal citaterne illustrere ordets brug ud fra et semantisk og syntaktisk perspektiv samt give en idé om de forskellige genrer og kontekster. Citatet fra det ældste manuskript er altid opført og er fremhævet med en sort prik. Desuden er der for de tilfælde hvor der er en udenlandsk kilde, citeret mindst ét eksempel under hver orddefinition.

Citaterne oversættes kun i de tilfælde hvor definitionen ikke anses for tilstrækkelig, for eksempel i fraser og faste udtryk. Hvert eksempel er ledsaget af en signatur der entydigt angiver kildemanuskriptet, selv i tilfælde hvor flere manuskripter anvendes i den samme kritiske udgave. Denne signatur kan slås op i registerbindet hvor man kan finde yderligere oplysninger.

2. Vejen til digital udgave af ONP eller ONPs netversion

I starten af årtusindskiftet begyndte man at indse at på grund af ONPs komplekse ordstof og mangfoldighed ville en digital udgave på mange måder være mere gavnlig end en trykt udgave. Det digitale format ville give flere muligheder for at arbejde med materialet og søge i ordbogens database. Derfor blev det besluttet at indstille den trykte udgave efter udgivelsen af tredje bind i 2004 og gå i gang med forberedelse af ordbogsmaterialet til digitalisering og eventuel elektronisk publikation.

Det var klart fra starten at den nye elektroniske publikation skulle være tilgængelig på internettet og ikke være en direkte fortsættelse af den trykte udgave med hensyn til redaktionelle principper og arbejdstilgang. Den nye netversion af ONP skulle kunne udnytte det nye formats muligheder, men samtidig skulle den inkorporere det allerede trykte materiale som også eksisterede digitalt.

Derfor blev der udarbejdet en langsigtet plan som strakte sig til 2015. Planen blev delt op i tre faser, hvoraf de første to bedst kan kendetegnes som forberedelsesfaser.

2.1 Første fase: Forberedelse af lemmaliste og citatsamling

Det blev prioriteret i første omgang at lave en rå netversion, som kunne lægges ud på internettet og bruges forholdsvis hurtigt. I princippet gik det ud på at gøre ordbogens materiale tilgængeligt for brugerne før man gik i gang med det redaktionelle arbejde. I senere faser kunne man så tilføje oplysninger og arbejde videre med redigering af ordbogsartikler.

Men hvad er det for et materiale det drejer sig om? Heldigvis var de udgivne bind baseret på digitalt materiale indtastet i en database. Desuden havde man en elektronisk lemmaliste og den fysiske citatsamling på sedler.

Det blev besluttet at offentliggøre ordbogens lemmaliste på nettet samt citaterne fra ordbogens citatsamling som ikke indgik i de trykte ordbogsbind, dvs. citater fra *en-* til slutningen af alfabetet.

Forberedelse af lemmalisten bestod i at se på tidligere ordbøger og glossarer og beslutte hvordan man skulle normalisere opslagsordet, dvs. hvordan opslagsordet skulle staves. Samtidig var det nødvendigt at rydde op i seddelsamlingen og sørge for at alle sedlerne lå det rigtige sted og passede sammen med lemmalisten.

Da lemmalisten var klar, var det muligt at gå til næste fase:

2.2 Anden fase: Scanning og konvertering af signaturer

Ordbogens fysiske citatsamling eksisterede kun som håndskrevne sedler (cf. 1.2) i hundredtusindvis. Som en del af ONPs netversion skulle citaterne på sedlerne overføres til digital form. Her var der to mulige fremgangsmåder: Enten skulle citaterne indtastes, eller sedlerne scannes. Man indså hurtigt at den nemmeste måde at konvertere citatsamlingen til digital form var at scanne sedlerne.

Selvom lemmalisten stod klar til brug, var scanningsarbejdet lidt mere indviklet end man måske havde forestillet sig. Det drejede sig om over 500.000 sedler som skulle scannes under det rigtige opslagsord på lemmalisten. Derfor var der en del håndarbejde i scanningsprocessen ved at sørge for at de scannede sedler lagde sig under det rigtige opslagsord, ud over alt det praktiske med at lægge sedlerne i scanneren og tjekke at alle sedler blev scannet, og at alle billeder fremstod klart. Nogle gange måtte sedlerne scannes om hvis det viste sig at de havde ligget skævt eller vendt forkert. Scanningsarbejdet tog ca. 6 måneder, fra januar til juli 2007.

Seddelscanningen var imidlertid kun en del af forberedelsen. Yderligere forberedelsesarbejde bestod i at konvertere gamle henvisninger eller signaturer på sedlerne til de nyere videnskabelige udgaver. Sedlerne varierer i alder, de fleste er gamle, fra 1940-1970, og i perioden frem til 2005 var der udkommet mange nye og bedre videnskabelige udgaver af

norrøne tekster. For at ordbogen ikke skulle være forældet før den udkom, var det vigtigt at opdatere ordbogens henvisninger. Det var også nødvendigt at sikre at alle henvisninger var i overensstemmelse med registerbindet. Proceduren indebar at indtaste alle gamle signaturer på sedlerne og koble den information sammen med lemmalisten og det scannede billede af sedlen. På den måde kunne man ordne de scannede sedler efter gammel signatur og konvertere et enkelt værk ad gangen, dvs. få adgang til alle de sedler som er excerperet fra et bestemt værk, og opdatere henvisninger samtidig, i stedet for at gøre det alfabetisk efter opslagsord. I mange tilfælde var det muligt at lave konverteringer til ny signatur maskinelt, men ofte krævede konverteringsarbejdet menneskelig indsats. I de tilfælde hvor en seddel var fra en forældet udgave, var det nødvendigt fysisk at finde det tilsvarende sted i den nye udgave, sikre sig at citatet stadig var brugbart, og lave en ny henvisning til den nye udgave.

Da konverteringsarbejdet var afsluttet i starten af 2009, var den største del af forberedelsen forbi, men der stod stadig en vigtig opgave tilbage før den digitale version kunne offentliggøres. Den store fordel ved den nye digitale version af ONP skulle være muligheden for at se citaterne i en større kontekst. Den bedste måde at gøre det på ville være at vise en scannet side fra udgaven hvorfra citatet stammer, og som sedlen er baseret på. Efter scanning af sedler og konvertering af signaturer gik man derfor i gang med at fremskaffe scannede versioner af udgaver. Mange, især ældre udgaver, eksisterede allerede i scannet form på diverse websider. De udgaver man ikke kunne få fat i, blev scannet af ONPs medarbejdere. Den største udfordring i dette arbejde var at opnå de nødvendige ophavsrettigheder for at kunne offentliggøre udgaverne på internettet. Dette lykkedes for langt de fleste af de udgaver ONP henviser til, dog med nogle forbehold. Adgangen til udgaverne igennem ONP blev begrænset til kun at vise den side i udgaven som indeholder citatet, samt mulighed for at blade en side frem og en tilbage. På den måde er udgaven ikke tilgængelig i sin helhed, men kun den korte del af teksten der vedrører det aktuelle citat brugeren er i gang med at undersøge.

Efter disse to forberedelsesfaser var grundlaget for ONPs netversion på plads. Den første version af den digitale udgave (dvs. digital udgave af de trykte ordbogsartikler samt lemmaliste med scannede sedler og udgaver) blev tilgængelig på internettet i 2010 på webadressen: **www.onp.ku.dk**.

2.3 Tredje fase: Netversion - redigering

Da den første netversion var klar og brugbar, gik man igen i gang med redaktionelt arbejde og udgivelse af ordbogsartikler. Det er den fase ONP befinder sig i på nuværende tidspunkt og skal i første omgang fortsætte indtil 2015. I stedet for at fortsætte på samme måde og redigere alfabetisk som man gjorde i forbindelse med den trykte udgave, blev der ændret arbejdstilgang og metoder i forbindelse med udgaven på internettet.

Der var tre store ændringer i det redaktionelle arbejde og arbejdstilgang:

1. Redaktionen skulle være mere målrettet og fokusere på ordklasser som helhed i stedet for

at følge alfabetisk rækkefølge.

2. Redaktionsarbejdet skulle ikke nødvendigvis foregå på samme måde for alle ordklasser.

3. Alle citater skulle redigeres, dvs. alle tilgængelige citater fra ordbogens database skulle høre under et opslagsord og videre høre til en bestemt definition. I den trykte bog var der kun nogle belystende citater, som blev valgt for at illustrere ordets betydning og brug. De resterende lå ordnet i databasen, men blev ikke vist.

Andre mindre ændringer:

- I første omgang kun ét målsprog (dansk eller engelsk)
- Ingen systematiske morfologiske oplysninger, men syntaktiske oplysninger i fraser
- Udenlandske paralleller ikke indtastet konsekvent, men kun vist på de scannede sedler
- Øget antal af fraser og kollokationer
- Begrænset korrekturlæsning

I nuværende fase af redigeringsarbejdet bliver der sat særlig fokus på tre vigtige ordklasser: substantiver (primært ikke-sammensatte), verber og præpositioner. Substantiver og verber er langt de største ordklasser i ONPs scannede seddelsamling (omkring 220.000 citater under substantiver og 170.000 citater under verber). Arbejdet med disse tre ordklasser foregår ikke på samme måde. Substantiverne bliver redigeret semantisk på lignende måde som i den trykte udgave, mens verber og præpositioner primært bliver redigeret efter grammatisk struktur og ikke betydning, dvs. at gruppering af citater er baseret på formelle strukturelle træk frem for det semantiske indhold. Grunden til denne forskellige fremgangsmåde for forskellige ordklasser er at norrøne verber og præpositioner er strukturelt set meget komplekse, så strukturel redigering vil være en stor hjælp for brugeren i første omgang. Ved at dele redigeringsarbejdet op på denne måde var det også tanken at man kunne bruge redaktørernes tid mere effektivt. På et senere tidspunkt, når det strukturelle redigeringsarbejde er udført, vil den semantiske redigering af verber og præpositioner kunne laves forholdsvis hurtigt. Ved slutningen af nuværende fase i august 2015 vil ikke-sammensatte substantiver (ca. 175.000 citater) være redigeret semantisk og alle verber og præpositioner (ca. 184.000 citater) redigeret strukturelt i hele alfabetet.

2.4 Redigeringproceduren

Tidsmæssigt er den største del af redigeringsarbejdet indtil nu blevet brugt til semantisk redigering af substantiver. Her har man valgt at prioritere ikke-sammensatte substantiver med 10 eller flere citater tilknyttet.

Før en redaktør kan gå i gang med sit redaktionelle arbejde, er det nødvendigt at de citater der skal redigeres, er blevet tastet ind og citatordet markeret. Når citaterne er blevet indtastet af ONPs ordbogsassistenter, kan den pågældende redaktør tage sig af det ord der skal redi-

geres. Her følger en kortfattet beskrivelse af hvordan en redaktør vil forholde sig til redigering af et opslagsord til ONPs netversion. Eksemplet vedrører semantisk redigering (af substantiver). Strukturel redigering fremgår på en lidt anden måde, f.eks. er citaterne ikke tastet ind:

- Redaktøren tager sig af en mindre gruppe ord (alfabetisk), f.eks. substantiver der starter med *ka*-
- Redaktøren starter med et af ordene, f.eks. *kast*, og får alle relevante citater i ONPs database op
- Redaktøren kigger citaterne igennem for at få fornemmelse for semantisk variation
- Redaktøren gennemgår Fritznors tilsvarende artikel for at se om der mangler citater i ONP, især definitioner som ikke er dækket af ONPs citatsamling, og tilføjer dem som han/hun synes mangler
- Redaktøren gennemgår evt. specifikke ordbøger og glossarer (f.eks. Hertzberg (1895) vedrørende juridiske ord) og går efter betydninger som ikke er repræsenteret, eller bøjningsformer
- Redaktøren laver en ordbogsartikel, med evt. henvisninger til sekundærlitteratur
- Artiklen læses igennem af en anden redaktør
- Redaktøren reviderer sin artikel og indfører rettelser
- Opslagsordet bliver til sidst markeret som færdigredigeret i databasen og er parat til at lægges ud på nettet næste gang netversionen opdateres. Redaktørens initialer står i bunden af artiklen.

2.5 Tekniske aspekter af ONP

Som man kan se af beskrivelsen af fremgangsmåden ved redigeringsarbejdet, er nye ordbogsartikler først tilgængelige efter at netversionen er blevet opdateret. For at forstå det lidt bedre er det nødvendigt at give et kort overblik over ONPs tekniske side. ONPs netversion trækker i sin nuværende form på forskellige komponenter der tilsammen udgør “systemet” bag ordbogen.

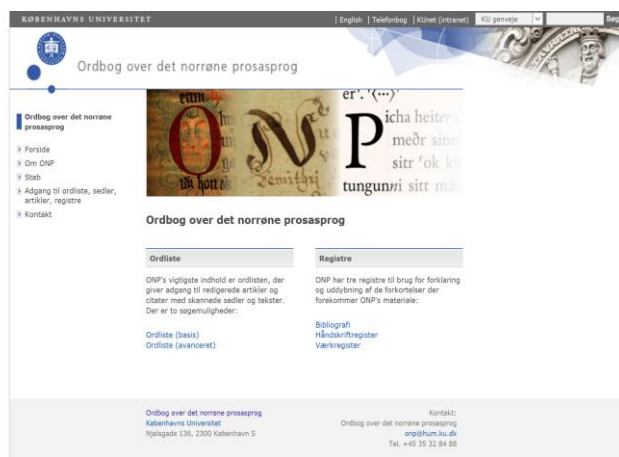
Der er to store software-komponenter, nemlig Oracle og Delphi. Oracle bruges som databasemanagementprogram, hvor alle ordbogens data er organiseret i adskillige tabeller; under et opslagsord kan man f.eks. finde de relevante citater, scannet billede af sedler, signaturer og en del anden information. Programmer skrevet i Delphi gør det så muligt for redaktørerne at arbejde med oplysningerne i databasen og knytte adskillige tabeller sammen. Redaktøren har adgang til ordbogens data ved at åbne og modificere tabellerne, der er indbyrdes forbundne, via SQL-forespørgsler. Brugeren af netversionen har ikke direkte adgang til databasen, men adgang til en ordliste som er genereret fra databasen og hostet på en server. Ordlisten opdateres i januar og juli hvert år.

3. Netversion: brugerinterface og særlige kendetegn

Efter gennemgangen af historikken omkring ONP, forberedelsen af digital udgave og fremgangsmåde af det redaktionelle arbejde vil vi se lidt nærmere på selve netversionen af ONP i dens nuværende form.

Når man åbner **www.onp.ku.dk**, kommer man til forsiden af netversionen:

(8)

På forsiden kan man vælge mellem en simpel søgning via en ordliste eller en avanceret søgning. Her finder man også genveje til forskellige undersider, bl.a. ONPs registre.

Når man vælger at søge efter Ordliste (avanceret), har man mulighed for at skræddersy søgningen på forskellige måder.

(9)

1. Søgestreng: Her kan man lede efter et specifikt ord eller orddel og bruge særlige norrøne tegn i søgestrengen ved at klikke på det pågældende symbol

2. Søgemåde: Her kan man vælge om den indtastede søgestreng er i begyndelsen, midten eller slutningen af det ord man leder efter (det kan f.eks. være alle sammensatte ord som slutter på *-bátr* ‘båd’)

3. Ordklasse: Her kan man specificere hvilken ordklasse man vil begrænse søgningen til (f.eks. substantiver, verber etc.)

4. Grammatiske specifikationer: Her kan man vælge om man søger efter særlige grammatiske træk som køn (mask., fem. eller neutr.) eller komparation.

Her kan vi se nærmere på et bestemt substantiv, nemlig *kast* som staves på samme måde på dansk og norrønt.

(10)

ONP's main page

Wordlist (advanced)

Search string: kast

á

ö

é

í

ó

ý

þ

æ

o/ó

Search mode: initial string

Word class: unspecified

Gramm. specif.: unspecified

Find

kast sb. n.

trúnaður // structure

artíkel // article

Citationes chronologically

Citationes by uigla

¹kasta sb. ⁴⁴⁰

²kasta sb. ⁴

kastalaþyggja sb. m. ⁴

kastaladómi sb. n. ⁴

kastalagluggur sb. m. ⁴

kastalaherra sb. m. ⁴

kastalaðlið sb. n. ⁴

kastalahurð sb. f. ⁴

kastalakirkja sb. f. ⁴

kastalaklaustur sb. n. ⁴

kastalamadr sb. m. ⁴

kast sb. n.

I.

1) *kast* (m. sten, etc.)

2) *overbordkastning* (af skiblast)

3) *det at lægge fiskenet ud*

4) *terningekast*

5) *stod*

6) *ærmelst stykke overtøj, kappe*

7) *yrting, indvendig*

8) *hæppestrid, konfrontation*

koma i kast [við e-n]

9) *tiltag, initiativ*

10) *ægteskabeligt forhold*

koma i kast saman

11*) *?kast (m. skt) fra side til side, ?sving*

12*) *?(coll.) hæstebæn*

II. (y. no.)

Gloss: CIV; CIVAdd; Fr; Hertzby; Rim; LP; AH

→ ákast; Fr4; NO; ÁBIM (¹kasta)

Change to column layout.

kast sb. n.

I.

1) *kast* (m. sten, etc.)

Um *kast Guð* ⁶⁹¹⁹ (cap.) [c.1250-1300]

Gisli tekr upp stein einn ok kastar ut i holm ... Enn þat var einnskið mannz "at inna [var. *kast* annars] var. *Gisl* ³⁷⁶; NKS 1181 folr "S"

●●● Söck i þúi skipit midr til grvns ok rak suo langt i kafinu med grvnni, sem kasta matti i fíorum *kóstum* af blíðu *MarD635* 1194

2) *overbordkastning* (af skiblast)

kast skal fara eptir fear magne en eigi at mannmærgð eða lesta tale *BIFar* 278¹² [c.1320]

●●● vm *kast* a skipi ef ofhlaðit er *Jb GKS 3270 4º* 25va² (index) [c.1350]

kast skal fara eptir fjármagni, en eigi at mannmærgð eða lestatáli *Jb* 244²⁶ [c.1360-1400]

3) *det at lægge fiskenet ud*

þa eignast þeir silld alla er *kast* [var. varp *Holm perg 32 4º* "Gr", etc.] attu *Landsl 137º3* [c.1320]

4) *terningekast*

●●● Enn ero þeir lutir er þu scalt sva flyia oc varaz sem fiandan: sialvan. þat er ... portkonor oc þrétur oc "kqst" [var. cast *Kgs* ⁵³¹] oc muno lengi last lausir eða glopfa ef eigi varaz þessa lute *KgsFrqa 130144* [●c.1260]

KAST

1. Ord som begynder med *kast-*, vises i ordlisten til venstre.

2. En separat ramme i midten viser artiklens struktur i blå og giver et hurtigt overblik over artiklen. Dette er især nyttigt når det drejer sig om ord med mange definitioner og citater.

3. Gloss (Glosslisten) under strukturen viser i hvilke ældre ordbøger og ordlister ordet findes. I øjeblikket er det kun Fritzners ordbog som er linket til ONPs artikler. Hvis man klikker på *Fr*, kommer man til det pågældende sted i en digital version af Fritzners ordbog.

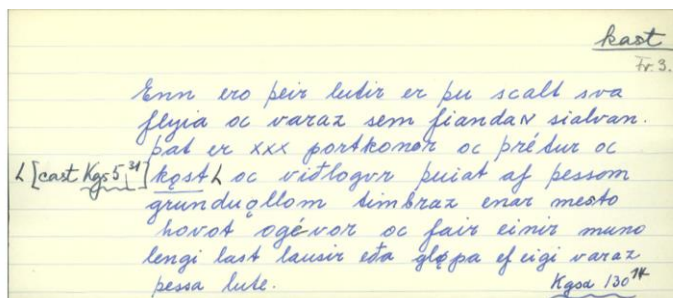
4. Til højre vises selve citaterne under den relevante definition.

5. Ved at klikke på en konvolut åbnes et vindue hvor brugeren kan skrive forslag og kommentarer til ONPs medarbejdere.

6. Tre prikker ● ● ● indikerer et repræsentativt eksempel eller et særlig interessant citat (som måske ville blive udvalgt til at illustrere ordets brug i en trykt publikation).

Når man klikker på den grønne pil ved et af citaterne, vises et billede af sedlen og det tilhørende citat i indtastet form. I (11) vises første citat i definition 4:

(11)

Enn ero þeir lutir er þu scalt sva flyia oc varaz sem fiandan sialvan. þat er ... portkonar oc þrétur oc †køst [var. cast *Kgs* 5³¹] oc viðlogv þuiat af þessom grunduðllom timbraz enar mesto hovot ogévor oc fair einir muno lengi last lausir eða glöpa ef eigi varaz þessa lute. *Kgsa 130¹⁴*

Enn ero þeir lutir er þu scalt sva flyia oc varaz sem fiandan sialvan. þat er ... portkonar oc þrétur oc †køst [var. cast *Kgs* 5³¹] oc viðlogv þuiat af þessom grunduðllom timbraz enar mesto hovot ogévor oc fair einir muno lengi last lausir eða glöpa ef eigi varaz þessa lute. *Kgsa 130¹⁴* [●c1260]

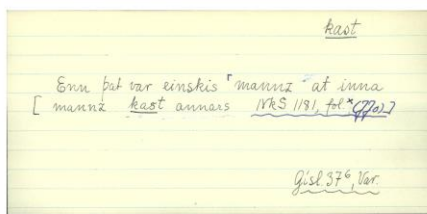
Show
Main Text Variant Text

Man kan klikke på signaturen for at få yderligere bibliografiske oplysninger frem.

I (12) vises citat nr. 2 i definition 1. Her er det nyttigt at få den scannede side fra udgaven op i et separat vindue fordi citatet er taget fra variantapparatet og ikke hovedteksten.

(12)

Previous Next

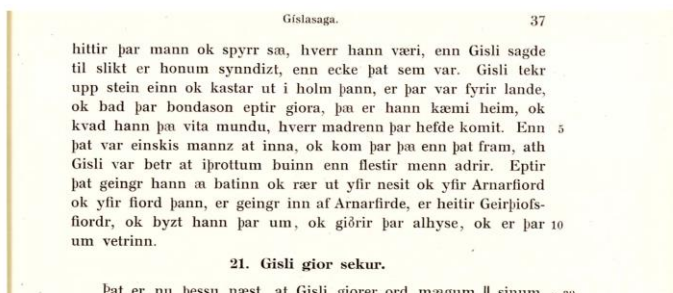

Enn þat var einskis †mannz †at inna [mannz †kast annars *NKS 1191, fol. 100v*] *Gisl 37⁶ Var*

Gisli tekr upp stein einn ok kastar ut i holm ... Enn þat var einskis mannz †at inna [var. †kast annars] var. *Gisl 37⁶: NKS 1181 fol. "S"*

Click *Finnur Jónsson 1929* for the full bibliographical entry and copyright.

Main Text
p. 36 (separate window) p. 37 (separate window) p. 38 (separate window)

Gíslasaga. 37

hittir þar mann ok spyrr sm, hverr hann væri, enn Gísl sagde til slíkt er honum synndizt, enn ecke þat sem var. Gísl tekr upp stein einn ok kastar ut i holm þann, er þar var fyrir lande, ok bad þar bondason eptir giora, þa er hann kæmi heim, ok kvad hann þa vita munda, hverr madrenn þar hefde komit. Enn 5 þat var einskis mannz at inna, ok kom þar þa enn þat fram, ath Gísl var betr at iþrottum buinn enn flestir menn adrir. Eptir þat geingr hann a batinn ok rær ut yfir nesit ok yfir Arnarfiord ok yfir fiord þann, er geingr inn af Arnarfirde, er heitir Geirþiofsfiordr, ok byzt hann þar um, ok giðrir þar alhyse, ok er þar 10 um vetrinn.

21. Gísl gior sekur.

þat er nu hessa næst at Gísl giorer að mannum il einum ...

2 enn—var] ul. B. 2-3 tekr—
in S. 3 hólml] skerit S. landi]
allinn sem niðr hafði komit tf. S.
1)] þetta var S. 6 at inna] kast
Enn—aðrir] ul. B. 7-8 Eptir—
—gjörir] Sidan stigr hann a skip
in i fiord þan er heitir Geirþiofs-
n a nvialeik en sendir B. 8 nesit]

Her får man også et billede af seddel og et indtastet citat op. Man kan også få et billede op af den side i udgaven hvortil signaturen henviser, og blade en side frem og en side tilbage ved

at klikke på de relevante links under 'Main Text'.

3.1 Fordele ved Netversion - www.onp.ku.dk

Den største fordel ved den digitale udgave af ordbogen er at den er frit tilgængelig for alle på internettet. Der er ubegrænset adgang til både redigeret og uredigeret materiale. Det betyder at hvis det ord brugeren er interesseret i, ikke er redigeret endnu, har vedkommende adgang til alle citaterne og har selvfølgelig også mulighed for at se de relevante sider i den udgave citatet henviser til. Endvidere kan der nævnes flere aspekter som gør det nemmere at arbejde med ordbogsmaterialet:

- Mulighed for at se citatet i en større kontekst, idet man kan se flere sider i den pågældende udgave
- Hurtigt semantisk overblik ved brug af strukturen
- Alle citater ligger under en definition i de redigerede artikler
- Flere søgemuligheder
- Nem adgang til at fremsætte forslag til redaktionen

Til sidst bør man også nævne regelmæssige opdateringer af netversionen. To gange om året lægges alle de redaktioner som ordbogens stab har arbejdet på det foregående halve år, samt evt. rettelser og tilføjelser, ud på nettet. Netversionen er derfor dynamisk og under løbende udvikling.

Men det er ikke kun brugeren som har gavn af netversionens dynamik og forskellige aspekter. Redaktøren har også flere muligheder for at forbedre og effektivisere sit arbejde:

- Mere produktiv redigeringsprocedure (klare mål og overskuelighed) og redaktørinitialer ved artikler. Fordele ved kun at arbejde med en ordklasse ad gangen – mere tid brugt på redigering og mindre på at læse korrektur
- Ingen pladsrestriktioner. Mulighed til større kontekst og udførlige oplysninger. Redaktøren kan forlænge citatet eller citere et tidligere sted i teksten for at give en klarere kontekst og illustrere betydningen bedre. Redaktøren kan også give ekstra informationer og henvisninger
- Mulighed for revisioner og tilføjelser. Netversionen er ikke noget slutprodukt. Redaktøren kan altid forbedre sine redaktioner eller rette evt. fejl
- Feedback fra ordbogens brugere. Ordbogens brugere ser evt. fejl og mangler som kan blive rettet inden næste gang netversionen opdateres

Alt dette hjælper med til at gøre netversionen af ONP til et dynamisk redskab som knytter redaktører og brugere tættere sammen, og som giver mulighed for at arbejde med ordbogens materiale på mange nye innovative måder.

3.2 Fremtidsplaner

Selvom netversionen allerede nu kan bruges på forskellige måder, er der stadigvæk plads til forbedringer. Det er redaktørernes forhåbning at man kan fortsætte med at arbejde videre på netversionen for at gøre den endnu bedre. Der er dog nogle faktorer som er nødvendige at få bragt i orden og vil kræve en særlig indsats.

For det første er det vigtigt igen at indføre engelske definitioner hvor der kun er danske og omvendt. De to metasprog vil øge ordbogens synlighed i international kontekst og udvide brugerbasen.

På nuværende tidspunkt er der også en del uoverensstemmelser mellem det tidligere trykte materiale og det materiale som kun er publiceret på nettet, f.eks. er der ikke scannede citat-sedler til den trykte del af ordstoffet. Det ville være optimalt hvis man kunne gøre netversionen mere homogen, men det er klart at der endnu en tid vil være forskel på disse to dele af netversionen.

ONP har endnu ikke inddraget udgaver publiceret efter 2005. Det bliver nødvendigt på et tidspunkt at gå over til nyere udgaver, så ONPs citater til enhver tid afspejler det nyeste videnskabelige arbejde inden for tekstudgivelse.

Efter udløbet af den nuværende plan i august 2015 går vi ud fra at redigeringsarbejdet fortsætter med fokus på semantisk redigering af de øvrige ordklasser, dvs. adjektiver og adverbier samt pronominer og andre mindre ordklasser. Andre opgaver, f.eks. semantisk redigering af verber, må vente et stykke tid endnu.

4. ONPs visioner

Ordbog over det norrøne prosasprog har gennem 75 år stræbt efter at leve op til sine målsætninger og ambitioner om at være det ultimative værk af sin art. I en stor del af denne periode udgjorde den unikke seddelsamling et vigtigt værktøj til forskning i norrønt sprog og litteratur. Sedlerne var imidlertid kun tilgængelige ved direkte henvendelse til ordbogen, og forskere og andre interesserede måtte tage til København for at få fuldt gavn af denne ressource. Med tiden har ONP udviklet sig fra en samling citater på håndskrevne sedler til en udgave på tryk og videre til en digital udgave på internettet. Med etableringen af ONPs netversion har alle interesserede adgang til hele ordbogsmaterialet uanset hvor i verden de befinder sig. Brugeren er kommet endnu mere i fokus og kan deltage aktivt sammen med redaktørerne i den videre udvikling af dette dynamiske leksikografiske værktøj, til gavn for alle der interesserer sig for nordiske sprog og kultur.

Litteratur

Cleasby & Vigfússon 1874. Richard Cleasby (cond.) & Gudbrand Vigfusson: *An Icelandic-English Dictionary*, Oxford 1874.

Finnur Jónsson 1931. *Lexicon poeticum antiquæ linguæ Septentrionalis / Ordbog over det norsk-islandske skjaldesprog*. Oprindelig forfattet af Sveinbjörn Egilsson. Forøget og på ny udgivet for Det kongelige nordiske oldskriftselskab. 2. udgave. København 1931.

Fritzner 1886, 1891, 1896. Johan Fritzner: *Ordbog over Det gamle norske Sprog* 1-3, rev. ed., Kristiania 1886-1896.

Hertz = Gustav Storm & Ebbe Hertzberg (ed.): *Norges gamle Love indtil 1387* 5, Kristiania 1895.

ONP: Registre = *Ordbog over det norrøne prosasprog : Registre / A Dictionary of Old Norse Prose: Indices*, København 1989.

ONP1 = Helle Degenbol, Bent Chr. Jacobsen, Eva Rode, Christopher Sanders & Þorbjörg Helgadóttir: *Ordbog over det norrøne prosasprog / A Dictionary of Old Norse Prose* 1: a-bam, København 1995.

ONP2 = James E. Knirk, Helle Degenbol, Bent Chr. Jacobsen, Eva Rode, Christopher Sanders & Þorbjörg Helgadóttir: *Ordbog over det norrøne prosasprog / A Dictionary of Old Norse Prose* 2: ban-da, København 2000.

ONP3 = Helle Degenbol, Bent Chr. Jacobsen, James E. Knirk, Eva Rode, Christopher Sanders & Þorbjörg Helgadóttir: *Ordbog over det norrøne prosasprog / A Dictionary of Old Norse Prose* 3: de-em, København 2004.

Widding & al. 1964. Ole Widding & al.: *Den Arnamagnæanske Kommissions Ordbog, 1939-1964: Rapport og plan*, [København] 1964.

Simonetta Battista
Ordbogsredaktør
Ordbog over det norrøne prosasprog
Nordisk Forskningsinstitut
Københavns Universitet
sb@hum.ku.dk

Ellert Thor Johannsson
Ordbogsredaktør
Ordbog over det norrøne prosasprog
Nordisk Forskningsinstitut
Københavns Universitet
nkv950@hum.ku.dk

Kend din leksikograf – Patrick Leroyer, Center for leksikografi, Aarhus Universitet

Patrick Leroyer er lektor i fransk erhvervssprog og erhvervskommunikation på Institut for erhvervskommunikation ved Aarhus Universitet, Business and Social Sciences. Som forsker er han tilknyttet Center for leksikografi. Patrick Leroyer har udgivet flere internationale publikationer inden for leksikografi og er medforfatter til en række fagordbøger, både papir og online. Han er medlem af LEDA og af European Network of e-Lexicography (ENeL), innovative e-dictionaries.

Hvornår og hvordan kom du til at arbejde med faget?

Jeg tror, jeg må være født med leksikografiske gener, for jeg blev fascineret af ordbøger allerede i min tidlige barndom. Min far, som var flittig krydsordsløser, havde et kæmpe ordforråd og brugte masser af ord, jeg ikke kendte. Det udfordrede mig. Derfor satte jeg mig for at lære alle ord for at overgå ham og tage alle ordbøger til hjælp. Det mål at lære alle ord opgav jeg senere, da jeg begyndte at undervise i fremmedsprog og lære ord fra mig. Tanken om det udtømmende var en utopi, der samtidig demonstrerede læringens største udfordring. Så da jeg blev opfordret til at udarbejde en dansk-fransk erhvervsordbog, var jeg ikke et sekund i tvivl. Det sagde jeg ja til, og jeg brugte mit arbejde med ordbogen til at søge en ph.d. i leksikografi, som jeg så var heldig at få.

Hvad kan du lide ved leksikografi?

Det jeg bedst kan lide ved leksikografi er dens fantastiske mangfoldighed og alsidighed. Man kan arbejde med både meget abstrakte og meget praktiske opgaver. Man kan arbejde med vidt forskellige målgrupper, der har forskellige behov, og med vidt forskellige typer værker. Ordbøger til stavning, til oversættelse, til ejendomsmæglere, til turister, til translatørstuderende, til vinfagfolk osv. Så man kan altid finde sin foretrukne form for leksikografi. Desuden er leksikografi som disciplin og som branche i rivende udvikling. Nye medier og nye medieforbrug strømmer til, nye businessmodeller trænger sig på, og nye indsigter i, hvordan vi kan organisere data, lægger op til leksikografisk innovation på produktsiden. Det, jeg så godt kan lide ved leksikografi, er, at den er sprællevende. Den har aldrig været mere aktuel, selvom mange, der nok ikke ved bedre, har erklæret ordbogen for passé, fordi de kun ser på søgemaskinernes velsignelse.

Hvad bryder du dig ikke om ved feltet?

Jeg bryder mig ikke om leksikografisk sektierisme, leksikografisk lokalpatriotisme, holdningen, at ”min by er bare den smukkeste”. Den franske troubadour Georges Brassens sang spydigt om disse lokalpatrioter, der kun sværger ved deres lokalforankring. Jeg mener, leksikografien er så bred og alsidig, at der bør være plads til alle leksikografiske talenter, for at viden og praksis i samspil skal vokse sig større. Når det kommer til stykket, arbejder vi alle med leksikografi, fordi vi kan lide det – selvom det til tider kan være hårdt og trivielt, og selvom det ikke er noget, man kan blive millionær af – og frem for alt fordi vi mener, det er nyttigt. Selv de lingvistisk set mest avancerede og svært tilgængelige ordbøger kan være nyttige for deres brugere. Det gælder fx *DiCoInfo*, en online ordbog om internet og computerteknologi på fransk, engelsk og spansk, som jeg har medvirket i, og som bygger på helt specielle sprogteorier. Her er brugerne internationale ph.d.-studerende, der vil tilegne sig særlig leksikografisk viden og gøre brug af avanceret computerteknologi. Så alfa og

omega er, at feltet må indse, uanset forankring, at vi arbejder, for at vores arbejde skal blive brugt så effektivt som muligt, og for at brugerne skal have mest leksikografisk valuta for pengene.

Har du nogen leksikografiske kæpheste?

Min kæphest er nok kendt for de fleste af dem, der måtte have læst, hvad jeg har skrevet, hvor jeg forsvarer, at leksikografi er så meget mere end blot sprogvidenskab. Det er indlysende, at man ikke kan lave en god ordbog uden at have forstand på sproget, men man kan heller ikke lave en god fagordbog uden at have forstand på faget. Dertil kommer, at vi også har brug for dygtige eksperter i programmering for at få det bedste ud af de nyeste IT-teknologier, for slet ikke at tale om forretningsfolk. For mig at se er leksikografi teamwork og tværdisciplinært samarbejde par excellence. Det kan ikke være anderledes.

Hvad er du mest stolt af at have lavet?

Det ligger i forlængelse af, hvad jeg har sagt om kæphest. Jeg er mest stolt af at have været så heldig at kunne gennemføre en uddannelse i teoretisk leksikografi, samtidig med jeg også udgav en ordbog sammen med et team af medforfattere og dygtige forlagsfolk. Det har givet mig den ideelle kombination til siden hen at arbejde optimalt med leksikografi, hvor teori og praksis går hånd i hånd, og hvor teamwork er i centrum.

Hvad er din største bommert?

Det er nok historien om et link, der døde. Jeg fik for nyligt at vide fra vores bibliotek, at linket til vores dansk-franske tekniske termbase var dødt. Jeg var med til at beslutte at få moderniseret og flyttet basen i forbindelse med vores flytning fra Fuglesangs Allé til Nobel Parken i Aarhus, og til at sikre adgang til den via vores ordbogsportal. Men jeg glemte at sikre mig serveroplysningerne. Nu er den væk i cyberspace, og jeg kan kun håbe, den dukker op igen! Eneste trøst er, at basen var blevet kompileret for år tilbage på den daværende Handelshøjskolen i Aarhus, og at mange termer siden hen var blevet uaktuelle og efterhånden kun havde historisk interesse. Teknologierne udvikler sig jo med rasende fart, nye termer kommer til, andre går til eller får helt nye betydninger, så basen var ikke længere det helt store tilløbsstykke.

Fortæl en god leksikografisk anekdote – 'My hovercraft is full of eels'

Den nok bedste leksikografiske historie, der nogensinde er blevet fortalt, blev leveret af engelske Monty Python tilbage i 1970 på BBC, hvor en ungarsk turist og en ekspedient i en tobaksbutik i London kommer op at slås på grund af en sjofel rejseparlør og efterfølgende bliver anholdt af politiet. Sjovt nok er det hverken turisten eller ekspedienten, der bliver stillet for en dommer, men udgiveren af parløren. Her er et uddrag fra retsmødet:

Bailiff (*Eric Idle*): Call Alexander Yalt!
(*voices sing out 'Call Alexander Yalt' several times*)
Judge (*Terry Jones*): Oh, shut up!
Bailiff: (*to publisher*) You are Alexander Yalt?
Publisher (*Michael Palin*): (*in a sing-songy voice*) Oh, I am.
Bailiff: Skip the impersonations. You are Alexander Yalt?
Publisher: I am.
Bailiff: You are hereby charged that on the 28th day of May, 1970, you did willfully, unlawfully, and with malice of forethought, publish an alleged English-Hungarian phrase book with intent to cause a breach of the peace. How do you plead?
Publisher: Not guilty.
Bailiff: You live at 46 Horton Terrace?

Publisher: I do live at 46 Horton terrace.
 Bailiff: You are the director of a publishing company?
 Publisher: I am the director of a publishing company.
 Bailiff: Your company publishes phrase books?
 Publisher: My company does publish phrase books.
 Bailiff: You did say 46 Horton Terrace, did you?
 Publisher: Yes.
 Bailiff: *(strikes a gong)* Ah! Got him!
(lawyer and cop applaud, laugh)
 Judge: Get on with it, get on with it.
 Bailiff: Yes M'Lud. On the 28th day of May, you published this phrase book?
 Publisher: I did.
 Bailiff: I quote an example. The Hungarian phrase meaning "Can you direct me to the station?" is translated by the English phrase, "Please fondle my bum."
 Publisher: I wish to plead incompetence.

Anekdoten er så, at jeg bragte Monty Python's historie videre i en pressemeddelelse, hvor jeg berettede om min forskning i rejseparlører. Og pludselig var alle danske medier med på historien. Jeg deltog i flere interviews og kom i radioen. Så gode gamle Monty Python ramte plet igen. Alle kunne pludselig se, hvorfor parlører er underlige leksikografiske størrelser.

Beskriv en typisk leksikografisk arbejdsdag/arbejdsproces for dig

I den her tid arbejder jeg på en fransk vinordbog, *Oenolex*, der har fokus på vinsmagningens ordforråd, og på viden (eller manglende viden!) om vinsmagning. Ordbogens ledelse ligger i Aarhus, mens det praktiske arbejde foregår i Frankrig. Mit arbejde består primært i at lede projektet, men jeg har også hænderne i skidtet, bl.a. i lydfiler, da vi bruger lyddata fra vinsmagningskurser og vinsmagningsseancer. Der går megen tid med mailudveksling, møder, deling af informationer på vores fildelingsplatform, budgettering, teknisk tilrettelæggelse og koordinering med mere. Den store udfordring er at forene to ret så forskellige arbejdskulturer, den nordiske og den latinske – jeg skal nok undlade at komme ind på kulturforskellene... Min leksikografiske arbejdsdag ligger også i forskningen, hvor jeg p.t. samler viden, praktisk erfaring og teoretisk indsigt i kølvandet på *Oenolex* til en international conference til sommer i Frankrig, der samler forskere i terminologi og ontologi-management. Endelig er min leksikografiske arbejdsdag præget af min undervisning på BA og Kandidat, hvor jeg har teoretisk leksikografiundervisning, fx i tolk og translatørfaget *TT-teori og metoder*, og i andre kurser, hvor de studerende arbejder i praksis med leksikografiske metoder eller skriver BA-projekt eller speciale i leksikografi.

Hvilket opslagsværk kan du ikke undvære?

Hvis jeg skal være helt ærlig, er det nok de danske online staveordbøger på *Ordbogen.com*, jeg ikke så godt kan undvære. Dem benytter jeg gerne, når jeg kommer i tvivl om stavning, køn eller grammatiske konstruktioner, hvilket sker jævnligt. Dansk retstavning er i øvrigt hundesvær, og det gør det ikke nemmere, at der ofte er flere mulige stavemåder. Selv efter mange år i Danmark kan jeg stadig komme i tvivl, og så er det jo rart at kunne tjekke i en fart. I anden række er der mine spændende franske ordbøger, fx *Le Robert Culturel*, som ikke er så hurtige at slå op i, og som er lidt tunge i det i bogstavelig forstand, men som rummer oceaner af nyttige informationer om det franske sprog. Og så er der selvfølgelig de gængse bilingvale ordbøger mellem dansk og fransk, *Gyldendal*, *Blinkenberg* og *Høybye*, når jeg er blank og ikke kan komme på, hvad dette eller hint nu hedder på dansk eller på fransk. Ud over disse klassiske leksikografiske værktøjer er der de databaser, som er tilgængelige via vores bibliotek, som en del af mit arbejde på Universitetet.

Har du en leksikografisk våd drøm?

Jeg ved ikke, hvor våde mine leksikografiske drømme egentlig er, men jeg har flere drømme, heriblandt en tilbagevendende drøm om at udbyde en international uddannelse i leksikografi, som kan kombineres med universitetsuddannelser inden for sprog, oversættelse, kommunikation, informationsmanagement, journalistik, IT med flere. I mine øjne er leksikografi grundlæggende en særlig, interdisciplinær informationsvidenskab, som gennem sin unikke behandling af både sproglige og ikke sproglige tegn historisk set har udviklet sin helt egen filosofi, sin helt egen måde at udvælge, organisere og præsentere informationer på. Dens force ligger ikke alene i det tekniske, men også i dens humanistiske fokus på menneskets grundlæggende behov for hurtigt og nemt i særlige situationer at kunne få fat i den rigtige, relevante information uden at drukne i informationsmængden. Der skal kun sikres adgang til den information, som der præcist er behov for, og som er relevant. Ironisk nok er det informationssamfundets største paradoks, at det netop svigter på disse punkter. Her kan leksikografien komme til at spille en ikke ubetydelig rolle for at afhjælpe dette problem. Det er blandt andet derfor, jeg er gået ind i EU's COST-projekt om e-leksikografi, hvor jeg sammen med kollegaer fra Danmark og fra en række andre lande vil arbejde for udviklingen af de leksikografiske innovationer, der fremover skal gøre det nemmere for brugerne at søge og få svar på deres spørgsmål.

Patrick Leroyer

Lektor, ph.d., Redaktør af HERMES, Journal of Language and Communication in Business
Center for leksikografi, Aarhus Universitet

M: pl@asb.dk

W: <http://pure.au.dk/portal/da/pl@asb.dk>

Nye ordbøger 2013

Af Merete K. Jørgensen

Dansk-bulgarsk ordbog (Datsko-bälgarski retjnik) af Lise Bostrup og Vladimir Stariradev. 2. udgave. Vanløse, Bostrup, 2013

Engelsk-dansk ordbog for udlændinge (English-Danish dictionary for foreigners) af Lise Bostrup, Kirsten Gade Jones, W. Glyn Jones. 1. udgave. Vanløse, Bostrup, 2013

Dansk-kurdisk ordbog af Adel Saleh, Kim Vilstrup, Lillian Fannike Hansen, Hanne Schyth Brøndum. 3. oplag. Herning, Special-pædagogisk forlags indvandrerordbøger, 2013

Dansk-somali ordbog (Qaamuus deenish-soomaali) af Abdulahi Mukhtar Hussein, Mohamed Abdulahi A.-Macaani, Mohamed Hassan Elmi, Abdi Abdulle, Lillian Fannikke Hansen, Hanne Schyth Brøndum. 4. oplag. Herning, Special-pædagogisk forlags indvandrerordbøger, 2013.

Dansk-ungarsk ordbog (Dánmagyar szótár) af Ágnes Sitkeiné Szira, Margit Nielsen, József Szira. Herning, Special-pædagogisk forlag, 2. oplag. 2013.

Holbergordbog, ved Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Netudgave <http://holbergordbog.dk>, også som app. 2013

Medicinske fagudtryk af Jan O. Rytter Nørgaard. 2. oplag. København, Nyt Nordisk Forlag, 2013

Min første ordbog af Felicity Brooks, oversat af Gitte Ladefoged. København, Carlsen, 2013

Moths Ordbog, ved Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Netudgave <http://mothsordbog.dk>, også som app

Oqaatsit kalaallisuumiit qallunaatuumut (Grønlandsk-dansk ordbog) af Chr. Berthelsen et al. 6. oplag. Nuuk, Ilinniusiorfik Undervisningsmiddelforlag, 2013.

Ordbog for sygeplejestuderende af Lissi Hansen og Daniel Robert Andersen. 1. udgave. København, Munksgaard, 2013

Ordbog over det danske Sprog ved Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Netudgave <http://ordnet.dk/ods/>, også som app

Politikens kryds og tværs ordbog af Holger Scheibel, Henriette Sonne, Anders Ettrup. 6. oplag. København, Politiken, 2013

Politikens retskrivnings- og betydningsordbog af Erik Høvring, Susie Heede-Andersen, Rikke Dybdahl Harpsøe, Ole Schierbeck. 7. udgave. København, Politiken, 2013.

Sundhedsfaglig ordbog af Lissi Hansen. 7. oplag. Afløser hendes: Ordbog. 2003. Munksgaard, 2013.

Ungarsk-dansk ordbog (Magyar-dán szótár) af Ágnes Sitkeiné Szira, Margit Nielsen, József Szira. Herning, Special-pædagogisk forlag, 2. oplag. 2013.

ÆØÅ. Ordbog over ting, som der sjovt nok endnu ikke findes ord for, også med ord, som der sjovt nok endnu ikke findes ting for af Anders Lund Madsen. København, Lindhardt og Ringhof, 2013.

Ømålsordbogen, en sproglig-saglig ordbog over dialekterne på Sjælland, Lolland-Falster, Fyn og omliggende øer, bind 11, kurv-lindorm. Udgivet af Afdeling for Dialektforskning, Københavns Universitet. Odense, Syddansk Universitetsforlag 2013.

Merete K. Jørgensen
seniorredaktør
Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
mkj@dsl.dk

Indbydelse til

13. Konference om Leksikografi i Norden

20.-22. maj 2015
Københavns Universitet

Kære leksikografer og ordbogsinteresserede!

Den 13. Konference om Leksikografi i Norden finder sted fra den 20. til den 22. maj 2015 på Københavns Universitet. Tirsdag den 19. maj om aftenen vil der være mulighed for registrering i forbindelse med en uformel sammenkomst.

Som sædvanlig er foredrag med alle emner inden for leksikografi og leksikologi velkomne. Denne gang har konferencen også et tema:

Den digitale ordbogsbruger

I dag udgives ordbøger digitalt – og ældre ordbøger digitaliseres – men:

- Hvordan udgiver man egentlig digitalt?
 - Hvordan skal traditionelle ordbogsdata præsenteres?
 - Hvordan bruger brugerne de digitale ordbøger?
 - Hvilke brugere er der tale om, og hvordan får man viden om deres adfærd?
 - Hvordan tager man højde for at en digital ordbog ofte vil have mange forskellige brugere?
- Vi opfordrer til at komme med indlæg om dette emne fra alle relevante fagmiljøer.

Fristen for indsendelse af abstracts er 15. januar 2015.

Vi vender tilbage med mere information i 2. rundskrivelse, der udsendes i juni 2014. Informationer om konferencen vil også blive tilgængelige via Nordisk Forskningsinstituts hjemmeside i juni: <http://nfi.ku.dk>.

Med venlig hilsen arrangementskomiteen

Asgerd Gudiksen, Henrik Hovmark, Lena Wienecke Andersen og Liisa Theilgaard
Ømålsordbogen, Nordisk Forskningsinstitut

LREC 2014

The European Language Resources Association is happy to invite you to participate in the 9th Edition of its Language Resources and Evaluation Conference.

The Conference, Workshops and Tutorials will be held at the Harpa Conference Centre in Reykjavik (Iceland) during the week of 26 - 31 May 2014.

In 16 years – the first LREC was held in Granada in 1998 – LREC has become the major event on Language Resources (LRs) and Evaluation for Human Language Technologies (HLT). The aim of LREC is to provide an overview of the state-of-the-art, explore new R&D directions and emerging trends, exchange information regarding LR and their applications, evaluation methodologies and tools, ongoing and planned activities, industrial uses and needs, requirements coming from the e-society, both with respect to policy issues and to technological and organisational ones.

More information and registration: <http://lrec2014.lrec-conf.org/en/>.

19 – 21 June
11th International conference
DIN Deutsches Institut für Normung e.V.

TKE 2014 - Ontology, Terminology & Text Mining

The 11th international conference on Terminology and Knowledge Engineering, TKE 2014, is organised by GTW and DIN Deutsches Institut für Normung e.V. in cooperation with Inria, Coreon, Cologne University of Applied Sciences, Copenhagen Business School, Termnet and other associations and consortia, national and international organisations.

The aim of this conference is to bring together researchers from these related fields, provide an overview of the state-of-the-art, discuss problems and opportunities, exchange information regarding the topics mentioned above. TKE 2014 will also cover applications, ongoing and planned activities, industrial uses and needs, as well as requirements coming from the new e-society.

More information and registration: <https://tke2014.coreon.com/>.

7th International Conference on Historical Lexicography and Lexicology (ICHLL2014)

We are pleased to announce that the 7th edition of the International Conference on Historical Lexicography and Lexicology will be held in Las Palmas de Gran Canaria, July 9-11, 2014, and will be hosted by the Universidad de Las Palmas de Gran Canaria.

ICHLL is a biennial tradition and provides scholars from different institutions an opportunity to gather and share their research on the history of the dictionary, the making of historical dictionaries, and historical lexicology. Previous conferences have been held at Leicester, UK (2002), Gargnano del Garda, Italy (2004), Leiden, The Netherlands (2006), Edmonton, Canada (2008), Oxford, UK (2010) and Jena, Germany (2012).

For more information on the International Society for Historical Lexicography and Lexicology (ISHLL) and its conferences, see <http://www.le.ac.uk/ee/jmc21/ishll.html>.

Bolzano/Bozen (IT)
15.-19.07.2014

XVI EURALEX International Congress
The user in focus

DE | IT

The XVI EURALEX International Congress will be held 15-19 July 2014 in Bolzano/Bozen, Italy.

The Congress is organized by the Institute for Specialised Communication and Multilingualism at the European Academy of Bolzano/Bozen (EURAC).

The EURALEX Congresses bring together professional lexicographers, publishers, researchers, software developers and others interested in dictionaries of all types. The programme will include plenary lectures, parallel sessions on various topics, software demonstrations, pre-congress tutorials and specialized workshops, a book and software exhibition as well as social events for participants and their guests.

For more information, see: <http://euralex2014.eurac.edu/en/Pages/default.aspx>

IVANOVO STATE UNIVERSITY

ROMUALDO DEL BIANCO FOUNDATION® – LIFE BEYOND TOURISM®

HERITAGE LEXICOGRAPHY

as Supporting Tool for ICOMOS

Conference organisers are glad to invite all those who are interested in theoretical and practical lexicography, cultural tourism and cultural heritage preservation to the International Workshop entitled “Heritage Lexicography as Support Tool for ICOMOS” (ICOMOS – International Council on Monuments and Sites)

The Workshop will provide a forum for the exchange of ideas in the wide scope of topics. We are looking forward to meeting lexicographers, reference publishers, software developers, researchers, academicians, post-graduate students, and anyone with a lively interest in language and dictionary making.

Location: Palazzo Coppini, Via del Giglio, 10, 50123, Florence, Italy

Dates: July 21-23, 2014

Working language: English

More information: <http://www.efnil.org/documents/heritage-lexicography-as-supporting-tool-for>